

Research Paper

A Comparative Study of Attachment Styles and Identity Styles between Anxious and Non-Anxious Students in Ardakan Boys' Secondary School

Marzieh Noorian Ardakani ^۱ , Mohammad Hossein Dehghani Firouzabadi ^{۲*} , Najme Sadat Javadian ^۳

^۱ MSc General Psychology, Islamic Azad University Meybod Branch, Yazd, Iran.

^۲ (Corresponding author), MSc Clinical Psychology, Islamic Azad University Science and Research Branch, Tehran, Iran.

^۳ MSc General Psychology, Islamic Azad University Meybod Branch, Yazd, Iran.

Use your device to scan and read article online

Citation: Noorian Ardakani, M., Dehghani Firouzabadi., M H, & javadian N S. (۲۰۲۲). [A Comparative Study of Attachment Styles and Identity Styles between Anxious and Non-Anxious Students in Ardakan Boys' Secondary School (Persian)]. *Journal of School Counseling*, ۲(۱): -.

 doi: ۱۰.۲۲۰۹۸/jsc.۲۰۲۲.۱۱۴۷۴.۱۰۰۰

Received: ۲۰۲۲/۰۹/۰۸

Accepted: ۲۰۲۲/۱۱/۲۶

Available Online: ۲۰۲۲/۱۱/۲۶

ABSTRACT

Objective: The purpose of this study was to compare attachment styles and identity styles in anxious and non-anxious high school students.

Materials and Methods: The research method was causal-comparative studies and the data collection method was field. The statistical population of the study included all normal and anxious students of the second period of boys in Ardakan city in the academic year ۱۳۹۹-۱۴۰۰ who were studying, from which ۱۴۰ students were selected using Morgan table, which was divided into two groups of students. Normal and anxious were divided. To collect the data, valid and widely used questionnaires were used, including Collins and Reed (۱۹۹۰) Attachment Styles Questionnaire, Brzonsky (۱۹۹۲) Identity Styles Questionnaire and Beck Anxiety Questionnaire (۱۹۹۰). The validity and reliability of the questionnaires were also confirmed due to the standardization of the tools used in previous studies.

Results: The results showed that there was a significant difference between the scores of insecure attachment styles and its components in normal and anxious students ($P < ۰.۰۱$). Also, this difference is significant in the variable of avoidance identity style in the two groups of normal and anxious students ($P < ۰.۰۱$). That is, normal students have less avoidant identities than anxious students.

Discussion and Conclusion: According to the findings, it can be concluded that normal students have a lower insecure attachment style than anxious students and also avoidant identity style is seen more in anxious students than normal students.

Keywords:

Anxious students,
Attachment Styles,
Identity Style

Extended Abstract

۱. Introduction

S

Mental health anxiety is a growing problem that significantly affects adolescent well-being in the United States. Thirteen percent of adolescents experience anxiety-related disorders each year (Hill, Waite, & Creswell, ۲۰۱۶; Peterson, ۲۰۱۸). School environments are good areas for preventing and intervening in anxiety (DeKruyf, Auger, & Trice-Black, ۲۰۱۳; Domitrovich, Durlak, Staley, & Weissberg, ۲۰۱۷; Lendrum, Humphrey, & Wigelsworth, ۲۰۱۳; Warner et al., ۲۰۱۶). High school students undergo many changes due to the experience of transition from childhood to adolescence and the resulting changes (Schraml, Perski, Grossi & Simonsson-Sarnecki, ۲۰۱۱).

*Corresponding Author:

Mohammad Hossein Dehghani Firouzabadi

Address: Tehran Province, Tehran, End of Shahid Sattari Highway (North), University Square, Shohada Hesarak Blvd., Islamic Azad University, Science and Research Branch

Tel: +۹۸ ۹۱۳۴۵۷۰۶۳

One of the most important and influential factors in the academic performance of students in this course is their psychological factors, and one of the important psychological characteristics that affect academic performance is anxiety (Brumariu et al., 2013). Anxiety is a persistent, intense, and vague fear of an object or situation that is not actually dangerous (Pling and Burton, 2017).

According to research evidence, one of the most important factors influencing adolescent anxiety is attachment style. The theory of attachment was first proposed by John Ballby to explain the emotional bonds between caregivers and the child, and later used to explain adult relationships (Hooper, Tomek, & Newman, 2011). Attachment includes the components of social (social relations), emotional (emotional connection with others), cognitive (internal models) and behavioral (behavioral responses in the context of social relations) that the interaction of these components determines the child's development (Goldberg, 1992; Zimmermann, Iwanski, 2018).

Studies examining the relationship between anxiety and attachment styles have found that people with secure attachments show less anxiety than the insecure group, as well as avoidant and ambivalent attachment styles significantly. Are correlated with anxiety symptoms (Priceputu, 2012) and (Brown and Whiteside, 2008). Findings of Pajoohinia et al. (2010) on students with anxiety indicate that unsafe attachment styles (ambivalent and avoidant) can play an important role in creating and maintaining anxiety disorders.

Personality factors play an important role in the field of academic performance, which can be considered as one of the factors involved in the process of identification. Among the many factors influencing the occurrence of students' anxiety, identity styles have another place (Stoker et al., 2013). The issue of identity and identity crisis was first raised by Erickson that failure to successfully resolve identity crisis can lead to the formation of multiple mental disorders for the individual in the future (Oba, 2003). According to Brzonsky (1989), adolescents choose three different orientations, which include confused, informational, and emotional avoidance identities (quoted by Mohammadi et al., 2017). One of the newest theories about identity is Brzezinski's theory of identity styles, which is the theoretical basis of this research. He believes that identity styles are a reflection of information processing orientations and adolescents use them to build their identity and commitment to values and beliefs (Namdari et al., 2014).

Hirsch and Kang (2016) in a study stated that identity conflicts are associated with indecision and anxiety. In addition, Crocetti, Hale, Dimitrova, Abubakar, Gao et al. (2010) found that identity processes are associated with adolescent anxiety. Golmohammadi and Alimardani (2021) in a study entitled "Study of the relationship between test anxiety with maladaptive emotional schemas and attachment styles in adolescents" stated that test anxiety has a positive and significant correlation with maladaptive emotional schemas and attachment styles. The results indicate that adolescents with avoidant and ambivalent attachment styles have more test anxiety and also adolescents with maladaptive emotional schemas have more test anxiety and with increasing them, their test anxiety increases. Saedi and Aghdasi (2019) in a study entitled "The relationship between the three styles of attachment with depression and anxiety among seventh and eighth grade female students in Tabriz" concluded that attachment styles between the two groups of adolescents have significant differences You are together. Due to the importance and criticality of adolescence in terms of identity formation, the study of this phase of life has a special necessity. There are various researches in the direction of attachment style and identity style and despite the evidence that shows the difference between attachment style and identity style of anxious and normal students, so far no research has been done with

this focus and the research gap in this field is clear. Can be seen. In this regard, the present study was conducted with the aim of comparing attachment styles and identity styles in normal and anxious students.

2. Materials and Methods

The present study was a causal-comparative study and the data collection method was field. The statistical population of the present study includes all normal and anxious male students in the second year of high school for boys in Ardakan who were studying in the academic year 2021-2022. The sample size is 140 people who were assigned to the group of anxious students 70 people by purposive sampling method and 70 non-anxious students were classified by cluster sampling method. Data were analyzed by multivariate analysis of variance and one-way analysis of variance using SPSS 22 software.

The instruments used in this study include Beck Anxiety Questionnaire, Collins and Reed Attachment Style Questionnaire (RAAS) and Brzonsky Identity Style Questionnaire (ISI-1G). The Beck Anxiety Inventory is a 21-item scale developed by Aaron Tamkin Beck and colleagues in 1990 to measure the severity of anxiety in adolescents and adults. The scoring method is general (0), mild (1), moderate (2) and severe (3). Each test item describes one of the most common symptoms of anxiety (mental, physical, and panic symptoms). In this study, based on the calculation of Cronbach's alpha, the reliability of this questionnaire was reported to be 0.83, which indicates the appropriate reliability of this tool. The Colliner and Reed Attachment Style Scale includes self-assessment of communication skills and self-description of the method of forming close attachments. Pakdaman (2011) has examined the construct validity for this questionnaire. Structural validity was measured using divergent validity. The results showed that the correlation coefficient between subscales A and C, A and D at the significance level was -0.331 and -0.336, respectively, and the correlation coefficient between the subscales C and D at the significance level was 0.14. The value of 0.246 was obtained. The Identity Style Questionnaire was first developed by Brzonsky to measure adolescents' sociological cognitive processes that they use to deal with identity issues. This questionnaire evaluates three identity styles including informational, normative and confused / avoidance and includes 40 questions. In this study, reliability for informational, normative and confused / avoidance identity styles was 0.73, 0.78 and 0.74, respectively.

3. Results

In the present study, the education of the father of 30 ordinary students, diploma and lower (0%), 10 associate (14.3%), 18 bachelor (28.6%), 6 master (16%) and 1 doctoral student (1.4%) and father education of 30 anxious students, diploma and lower (26.7%), 0 associate students (0%), 10 bachelor students (21.4%), 8 people have a master's degree (11.4%) and 0 people have a doctorate (0%). Mean and standard deviation of research variables are presented in Table 1.

Table 1. Mean and standard deviation of research variable

variable	Ordinary students		Anxious students	
	Average	Standard deviation	Average	Standard deviation
Attachment	44.17	6.19	47.84	0.60

Avoidance attachment	۱۶,۶۴	۲,۰۰	۱۸,۶۱	۳,۶۳
Secure attachment	۱۳,۲۰	۲,۹۱	۱۲,۷۰	۲,۸۹
Ambiguous attachment	۱۴,۳۰	۲,۹۴	۱۶,۴۷	۲,۸۲
Identity style	۱۲۸,۸	۹,۷۳	۱۲۹,۲	۱,۴۰
Information identity style	۳۰,۶۰	۳,۷۴	۳۰,۰۴	۰,۱۷
Normative identity style	۲۰,۳۳	۳,۸۰	۲۶,۴۷	۴,۳۷
Avoidant identity style	۳۳,۴۱	۳,۴۶	۳۰,۷۱	۴,۰۲
Anxiety	۸,۳۴	۳,۸۰	۲۹,۰۰	۸,۰۲

In order to evaluate the normality of data distribution, Kolmogorov-Smirnov test was used, which had a significance level for all variables greater than ۰,۰۰۵; Therefore, with ۹۵% confidence, the distribution of research variables was normal ($P > ۰,۰۰۵$) and parametric methods can be used to compare the mean of each of the variables in the two groups of normal and anxious students. The results of analysis of variance regarding the comparison of attachment style and its components between the two groups are presented in Table ۲.

Table ۲. Results of multivariate analysis of variance to compare the mean scores of variable attachment style and its components in the two groups

Sources of changes	dependent variable	Total squares	Degrees of freedom	Average squares	F	P	Eta
Attachment Styles	Avoidance	۴۳۰۰۷,۳۱۴	۱	۴۳۰۰۷,۳۱۴	۴۴۶۰,۰۸	۰,۰۰۰	۰,۹۷۰
	Secure	۷,۲۰۰۴۲	۱	۷,۲۰۰۴۲	۳۰۲۷,۰۴	۰,۰۰۰	۰,۹۰۶
	Ambiguous	۳۱۱۴۱,۰۲۹	۱	۳۱۱۴۱,۰۲۹	۳۷۳۸,۰۰	۰,۰۰۰	۰,۹۶۴
group	Avoidance	۱۳۶,۰۲۹	۱	۱۳۶,۰۲۹	۱۳,۹۶۰	۰,۰۰۰	۰,۰۹۲
	Secure	۸,۷۰۰	۱	۸,۷۰۰	۱,۰۳۷	۰,۳۱۰	۰,۷
	Ambiguous	۴۳,۴۰۷	۱	۴۳,۴۰۷	۰,۲۱۷	۰,۰۲۴	۰,۰۳۶
Error	Avoidance	۱۳۴۴,۶۰۷	۱۳۸	۹,۷۴۴	*	*	*
	Secure	۱۱۶۴,۲۴۳	۱۳۸	۸,۴۳۷	*	*	*
	Ambiguous	۱۱۴۹,۰۱۴	۱۳۸	۸,۳۳۰	*	*	*
Total	Avoidance	۰,۴۴۹۸۸	۱۴۰	*	*	*	*

Secure	۰,۲۶۷۱۰	۱۴۰	*	*	*	*
Ambiguous	۰,۳۲۳۳۴	۱۴۰	*	*	*	*

The results of analysis of variance regarding the comparison of identity style and its components between the two groups are presented in Table ۳.

Table ۳. Results of multivariate analysis of variance to compare the mean scores of variable identity style and its components in the two groups

Sources of changes	dependent variable	Total squares	Degrees of freedom	Average squares	F	P	Eta
Identity styles	Informational	۱۶۴۴۰۸,۳۰۹	۱	۱۶۴۴۰۸,۳۰۹	۸۴۰۰,۷	۰,۰۰۰	۰,۹۸۰
	Normative	۸۸۲۱۳,۶۸۳	۱	۸۸۲۱۳,۶۸۳	۰۳۶۷,۸	۰,۰۰۰	۰,۹۷۷
	Avoidance	۱۰۱۴۹۳,۶۴۹	۱	۱۰۱۴۹۳,۶۴۹	۹۹۴۶,۱	۰,۰۰۰	۰,۹۸۷
group	Informational	۱۲,۶۳۴	۱	۱۲,۶۳۴	۱۱,۶۴۲	۰,۴۲۲	۰,۰
	Normative	۲۴,۶۷۰	۱	۲۴,۶۷۰	۲,۰۲۴۰	۰,۲۲۳	۰,۰۱۲
	Avoidance	۰۹,۱۴۶	۱	۰۹,۱۴۶	۴,۳۲۰	۰,۰۴۱	۰,۰۸۴
Error	Informational	۲۰۰۹,۶۸۷	۱۲۹	۱۹,۴۰۰	*	*	*
	Normative	۲۱۱۹,۹۰۱	۱۲۹	۱۶,۴۳۴	*	*	*
	Avoidance	۱۹۶۴,۸۰۴	۱۲۹	۱۰,۲۳۱	*	*	*
Total	Informational	۰,۱۶۷۰۸۳	۱۳۱	*	*	*	*
	Normative	۰,۹۰۳۳۷	۱۳۱	*	*	*	*
	Avoidance	۰,۱۰۳۴۶۰	۱۳۱	*	*	*	*

۴. Discussion and Conclusion

Considering the comparison of attachment styles and identity styles in normal and anxious students, the results of the present study show that insecure attachment style (avoidant and ambivalent) in anxious students is more than normal students with Manning and Et al. (۲۰۱۷), Manes et al. (۲۰۱۶), Farazi and Moradfakan (۱۳۹۹), Saedi and Aghdasi (۱۳۹۷) are similar. People with insecure attachment styles may jeopardize their interpersonal relationships and lose control of their emotions. When faced with an anxious situation, these people may have a strong desire to avoid anxious social situations and cause a lot of damage to this avoidance (Pajuhinia et al., ۲۰۱۴). In addition, people with insecure styles such as avoidance and ambivalence in unfamiliar situations, especially in stressful situations, suffer from helplessness, which applies to young people and adolescents, especially students.

Also, the mean score of the avoidance identity style variable in anxious students was higher than normal students, which is consistent with the researches of [Verstuyf et al. \(2014\)](#), [Laghi et al. \(2014\)](#) and [Rafezi et al. \(2017\)](#). Students have an informational identity style and a normative identity style and experience less anxiety. Therefore, students with an avoidant identity style do not make a special effort to search and explore their environment and are not committed to their personal beliefs and values ([Verstuyf et al., 2014](#)). These people have low self-regulation and are confused in finding their meaning and their roles and usually feel fear and anxiety before making a decision. Therefore, avoidant identity style is the main and effective factor in developing anxiety disorder.

9. Ethical Consideration

Compliance with ethical guidelines: All applicable ethical guidelines and principles are considered in this study.

Funding: No funding was received for this research from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions: Marzieh Nourian Ardakani (First Writer), Introduction Writer / Assistant Researcher / Discussion Writer (30%), Mohammad Hossein Dehghani Firoozabadi (Second Writer), Introduction Writer / Methodologist / Analyst, Discussion Writer (40%), Najmeh Sadat Javadian (Third Writer), Author of Introduction / Assistant Researcher (30%).

Conflicts of interest: No potential conflict of interest relevant to this article was reported.

بررسی مقایسه‌ای سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویتی بین دانش‌آموزان مضطرب و غیرمضطرب دوره‌ی دوم متوسطه پسرانه شهرستان اردکان

مرضیه نوریان اردکانی^۱، محمدحسین دهقانی فیروزآبادی^{۲*}، نجمه السادات جوادیان^۳

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، یزد، ایران.

^۲ (نویسنده مسئول)، کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

^۳ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد، یزد، ایران.

استناد به مقاله: نوریان اردکانی، مرضیه؛ دهقانی فیروزآبادی، محمدحسین؛ جوادیان، نجمه السادات (۱۴۰۱). بررسی مقایسه‌ای سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویتی بین دانش‌آموزان مضطرب و غیرمضطرب دوره‌ی دوم متوسطه پسرانه شهرستان اردکان. فصلنامه مشاوره مدرسه، ۲(۱)، ..... doi: 10.22098/jsc.2022.11474.1055

روی مقاله آنتن مقاله، کلیک کنید
را ممکن نماید.

doi: 10.22098/jsc.2022.11474.1055

چکیده

اهداف: پژوهش حاضر با هدف مقایسه سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویتی در دانش‌آموزان مضطرب و غیرمضطرب دوره دوم متوسطه پسرانه صورت گرفت.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش، از نوع مطالعات علی- مقایسه‌ای و روش گردآوری داده‌ها میدانی بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان عادی و مضطرب دوره دوم پسرانه شهرستان اردکان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ که مشغول به تحصیل بودند که از بین آن‌ها ۱۴۰ نفر از دانش‌آموزان با استفاده از جدول مورگان انتخاب شدند که به دو گروه دانش‌آموزان عادی و مضطرب تقسیم شدند. جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های معتبر و پرکاربرد از جمله پرسشنامه سبک‌های دلبستگی کولینز و رید (۱۹۹۰)، سبک‌های هویت برونسکی (۱۹۹۲) و اضطراب بک (۱۹۹۰) استفاده گردید. روایی و پایایی پرسشنامه‌ها نیز با توجه به استاندارد بودن ابزارهای مورد استفاده در پژوهش‌های پیشین مورد تأیید قرار گرفته بود.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین نمرات سبک‌های دلبستگی ناایمن و مولفه‌های آن در دانش‌آموزان عادی و مضطرب وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین در متغیر سبک هویت اجتنابی در دو گروه دانش‌آموزان عادی و مضطرب این تفاوت معنادار است ($P < 0/01$). یعنی دانش‌آموزان عادی هویت اجتنابی کمتری نسبت به دانش‌آموزان مضطرب دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت دانش‌آموزان عادی از سبک دلبستگی ناایمن پایین‌تری نسبت به دانش‌آموزان مضطرب برخوردارند و همچنین سبک هویت اجتنابی در دانش‌آموزان مضطرب نسبت به دانش‌آموزان عادی بیشتر دیده می‌شود.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۱۷
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۰۴
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۸/۰۴

کلیدواژه‌ها: دانش-آموزان مضطرب، سبک‌های دلبستگی، سبک‌های هویت

چکیده مبسوط

۱. مقدمه

سلامت روان و به طور خاص اضطراب، یک مشکل رو به رشد است که به طور قابل توجهی بر رفاه نوجوانان در ایالات متحده تأثیر می‌گذارد. سیزده درصد از نوجوانان سالانه اختلالات مرتبط با اضطراب را تجربه می‌کنند (هیل، ویت و کرزول، ۲۰۱۶؛ پترسون، ۲۰۱۸). نوجوانی یکی از حساس‌ترین مراحل رشدی در زندگی انسان است و یکی از مهم‌ترین ویژگی‌هایش تغییرات بسیار در زمینه‌های جسمی، اجتماعی، هوشی و روانی است (وینتراب، فرنال، آدلر، برتوزی و سیم، ۲۰۱۵). نواحی مدرسه محیط‌هایی حیاتی

^۱. Anxiety

^۲. Hill, Waite & Creswell

^۳. Peterson

^۴. Weintraub, Fernald, Adler, Bertozzi & Syme

هستند که در آن‌ها پیشگیری و مداخله اضطراب فراهم می‌شود (دکرایف، اوگر و تریس بلک^۱، ۲۰۱۳؛ دومیتروویچ، دورلاک، استالی و ویسبرگ^۲، ۲۰۱۷؛ لندروم، هامفری، و ویگلزورث^۳، ۲۰۱۳؛ وارنر و همکاران^۴، ۲۰۱۶). دانش‌آموزان مقطع متوسطه به علت تجربه انتقال از دوره کودکی به نوجوانی و تحولات ناشی از آن، دستخوش تغییرات زیادی می‌شوند (اسکرامل، پرسکی، گروسکی و سیمسون-سارانسکی^۵، ۲۰۱۱). این تغییرات می‌تواند منابع مختلفی استرسی به همراه داشته باشد که پیشرفت تحصیلی و موفقیت دانش‌آموزان را در حال و آینده تحت تأثیر قرار دهد (تومینون-سونی و سالملا-آرو^۶، ۲۰۱۴). یکی از عوامل بسیار مهم و اثرگذار در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان این مقطع، عوامل روان‌شناختی آنان است، و از جمله ویژگی‌های روانشناختی مهمی که عملکرد تحصیلی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، اضطراب است (بروماری^۷ و همکاران، ۲۰۱۳). اضطراب عبارت است از ترس پایدار، شدید و مبهم از شیء یا موقعیتی که در واقع خطرناک نیست (پلینگ و بارتون^۸، ۲۰۱۷). اگرچه عقیده بر این است که اضطراب کم برای زندگی روزمره است اما اضطراب زیاد نیز، زیان‌های جدی بر جسم، روان، روابط اجتماعی، حرفه و تحصیلات وارد می‌آورد و فرد را از داشتن یک سلامت کیفی قابل‌نماید قبول در زندگی محروم می‌کند (شیخ‌السلامی و همکاران، ۲۰۱۵).

بر اساس شواهد پژوهشی یکی از عوامل مهم اثرگذار در اضطراب نوجوانان، سبک دلبستگی فرد باشد. نظریه دلبستگی را ابتدا جان بالبی، برای تبیین پیوندهای عاطفی میان مراقبان و کودک، مطرح کرد و بعد از آن برای توضیح روابط افراد بالغ استفاده شد (هوپر، تومک و نیومن، ۲۰۱۱). بالبی دلبستگی را پیوند عاطفی پایدار بین کودک و مراقب می‌داند (جونز، فرالی، اریلیخ، استرن، لیچونز و همکاران^۹، ۲۰۱۸). دلبستگی از راه حفظ نزدیکی کودک به مادر، سلامتی و امنیت کودک را تضمین می‌کند. به همین دلیل است که بالبی پیوند دلبستگی را در کودک یک نیاز اولیه و اساسی می‌داند. دلبستگی شامل مؤلفه‌های اجتماعی (روابط اجتماعی)، هیجانی (پیوند هیجانی با دیگران)، شناختی (مدل‌های درون‌نگاری^{۱۰}) و رفتاری (پاسخ‌های رفتاری در چهارچوب روابط اجتماعی) است که تعامل این مؤلفه‌ها تحول کودک را تعیین می‌کند (گلدبرگ^{۱۱}، ۱۹۹۲؛ زیمرمن، ایوانسکی^{۱۲}، ۲۰۱۸). اضطراب، پیامد روانشناختی سبک‌های دلبستگی نایمن در شرایط تنش‌زا می‌باشد. در مقابل آرامش روانی پیامد روانشناختی سبک دلبستگی ایمن در چنین شرایطی است. نوجوانان با دلبستگی ایمن در روابط خانوادگی احساس امنیت می‌کنند و می‌دانند که والدین از آن‌ها مراقبت و حمایت خواهند بود و هنگامی که از پیشرفت اندک آن‌ها اظهار رضایتمندی می‌نماید نوجوان سازگارتر شده و تلاش برای یادگیری و سازگاری با دنیای خارج بیشتر خواهد شد (کریمی و همکاران، ۱۳۹۴).

پژوهش‌هایی که رابطه‌ی بین اضطراب و سبک‌های دلبستگی را بررسی کرده، به این نتیجه دست یافتند که افرادی که دارای دلبستگی ایمن بوده، اضطراب کمتری را نسبت به گروه نایمن نشان می‌دهند و نیز سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا به طور معنی‌داری با علایم اضطراب همبستگی دارند (پریسپوتو^{۱۳}، ۲۰۱۲) و (بارون و ایتساید^{۱۴}، ۲۰۰۸). یافته‌های پژوهشی پژوهی نیا و همکاران (۱۳۹۳) بر روی دانشجویان دچار اضطراب نشان‌دهنده این است که سبک‌های نایمن دلبستگی (دوسوگرا و اجتنابی)

- ^۱. DeKruyf, Auger & Trice-Black
- ^۲. Domitrovich, Durlak, Staley & Weissberg
- ^۳. Lendrum, Humphrey & Wigelsworth
- ^۴. Warner et al.
- ^۵. Schraml, Perski, Grossi, & Simonsson-Sarnecki
- ^۶. Tuominen-Soini & Salmela-Aro
- ^۷. Brumariu
- ^۸. Pelling & Burton
- ^۹. Jones, Fraley, Ehrlich, Stern, Lejuez & et al.
- ^{۱۰}. internal working model
- ^{۱۱}. Goldberg
- ^{۱۲}. Zimmermann & Iwanski
- ^{۱۳}. Priceputu
- ^{۱۴}. Brown & Whiteside

می تواند نقش مهمی را در ایجاد و حفظ اختلالات اضطراب ایفا نمایند. نتایج پژوهش های صبری و علیلو (۱۳۹۳) نشان دهنده این است که بین سبک دلبستگی ناایمن و میزان اضطراب رابطه مثبت معناداری وجود دارد (به نقل از صدری دمیرچی و همکاران، ۱۳۹۷).

عوامل شخصیتی نقش مهمی در زمینه عملکرد تحصیلی دارد که می توان فرآیند هویت یابی را یکی از عوامل دخیل در این امر دانست. از میان تعداد زیادی از عوامل مؤثر در بروز اضطراب دانش آموزان، سبک های هویت جایگاه دیگری دارد (استوکر^۱ و همکاران، ۲۰۱۳). موضوع هویت یابی و بحران هویت اولین بار توسط اریکسون^۲ مطرح شد که عدم حل موفقیت آمیز بحران هویت می تواند باعث شکل گیری اختلالات روانی متعدد برای فرد در آینده شود (اوبا^۳، ۲۰۰۳). بر اساس دیدگاه برزونسکی^۴ (۱۹۸۹) نوجوانان سه جهت گیری متفاوت یا سه سبک پردازشی هویتی مختلف را انتخاب می کنند که شامل هویت اجتنابی سردرگم، اطلاعاتی و هیجانی است (به نقل از محمدی و همکاران، ۱۳۹۶). یکی از جدیدترین نظریه ها در باب هویت، نظریه ی سبک های هویت برزونسکی است که مبنای نظری این پژوهش نیز قرار گرفته است. برزونسکی از سبک های پردازش هویت برای توصیف چگونگی پردازش اطلاعات مربوط به هویت استفاده کرده است. او بر این باور است که سبک های هویت، بازتابی از جهت گیری های پردازش اطلاعات هستند و نوجوانان برای ساختن هویت خود و متعهد شدن نسبت به ارزش ها و باورها از آن ها استفاده می کنند (نامداری و همکاران، ۲۰۱۴). برزونسکی با تلفیق جنبه های گوناگون هویت از قبیل فرآیند، ابعاد و محتوا، سه سبک هویتی اطلاعاتی مطرح می کند. افراد دارای سبک اطلاعاتی، جستجوگر اطلاعات هستند. تمایل به کاوش و ارزیابی نقادانه اطلاعات مربوط به خود تصمیم گیری می کنند (کانیوس انیت و زاکاسکین^۵، ۲۰۱۷).

هیرش و کانگ^۶ (۲۰۱۶) در یک پژوهش بیان داشتند تعارض های هویتی با بلاتکلیفی و اضطراب رابطه دارند. به علاوه، کراستی، هاله، دیمیترووا، ابوبکار، گائو و همکاران^۷ (۲۰۱۵) نیز در پژوهش خود دریافتند که فرآیندهای هویتی با اضطراب نوجوانان رابطه دارند. بر اساس گزارش های سامبولیس و لایبیرن و همکاران (۲۰۰۱) دلبستگی به هر دوی والدین ارتباط مثبتی با تعهد هویت دارد. رابطه سبک های دلبستگی و انسجام خانواده با هویت در دانش آموزان دوره متوسطه عنوان پژوهش علیزاده (۱۳۹۱) بوده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که بین بعضی متغیرهای مورد پژوهش رابطه مثبت و معنادار، بعضی دیگر رابطه منفی و رابطه معنادار وجود دارد و بین برخی دیگر رابطه وجود ندارد. یعنی بین سبک دلبستگی ایمن و انسجام خانواده، دلبستگی ایمن و هویت رابطه مثبت و معنادار و بین سبک دلبستگی ناایمن (اجتنابی و مضطرب دوسوگرا) با انسجام خانواده و هویت رابطه منفی و معنادار وجود دارد. در تحقیقی به وسیله حجازی و سلامی، (۱۳۸۸) نتایج حاکی از این بود که دلبستگی ایمن به والدین، قدرت پیش بینی سبک های هویت اطلاعاتی، هنجاری و تعهد هویت را دارد. محمدی و لطیفیان (۱۳۸۶) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که بعد گرمی - سردی در روابط والدین با نوجوانان پیش بینی کننده ی مثبت و معنی داری برای رشد هویتی و تعهد هویت است.

گل محمدی و علیمردانی (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان "بررسی رابطه اضطراب امتحان با طرحواره های ناسازگار هیجانی و سبک های دلبستگی در نوجوانان" بیان کردند که اضطراب امتحان با طرحواره های ناسازگار هیجانی و سبک های دلبستگی همبستگی مثبت و معنادار دارد. نتایج بدست آمده بیانگر این است که نوجوانانی با سبک های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا دارای اضطراب

^۱. Stocker

^۲. Erikson

^۳. Uba

^۴. Berzonsky

^۵. Kaniusonyte & Zukauskienė

^۶. Hirsh & Kang

^۷. Crocetti, Hale, Dimitrova, Abubakar, Gao & et al

امتحان بیشتری هستند و همچنین نوجوانانی با طر حواره‌های ناسازگار هیجانی نیز دارای اضطراب امتحان بیشتری هستند و با افزایش آن‌ها، اضطراب امتحان آنان نیز افزایش پیدا می‌کند.

ساعدی و اقدسی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان "رابطه سبک‌های سه گانه دلبستگی با افسردگی و اضطراب در بین دانش‌آموزان دختر پایه هفتم و هشتم شهر تبریز" به این نتیجه رسیدند که سبک‌های دلبستگی در بین دو گروه از نوجوانان تفاوت‌های معنی‌داری با هم دارند.

رافضی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان "پیش‌بینی اضطراب امتحان و اضطراب اجتماعی براساس سبک‌های هویتی در دانش‌آموزان" بیان کردند که سبک هویتی اطلاعاتی و سبک هویتی اجتنابی با اضطراب امتحان رابطه مثبت معناداری دارد. اما سبک هویتی هنجاری با اضطراب امتحان رابطه معناداری نشان نداد. همچنین بین هیچ کدام از سبک‌های هویت با اضطراب اجتماعی رابطه معناداری مشاهده نشد. نتایج آزمون رگرسیون گام به گام نیز نشان داد که دو سبک هویت اطلاعاتی و اجتنابی می‌توانند اضطراب امتحان را پیش‌بینی کنند ولی هیچ یک از سبک‌های هویتی نتوانستند اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی کنند. به طور کلی نتایج پژوهش حاضر بیانگر این بود که اضطراب امتحان نسبت به اضطراب اجتماعی رابطه‌ی نیرومندتری با سبک‌های هویتی دارد.

نیلسن^۱ و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان "همبستگی بین سبک دلبستگی بزرگسالان و اضطراب، به همراه نقش واسطه‌ای تنظیم احساسات" بیان کردند که ارتباط معنی‌داری بین اضطراب و سبک‌های دلبستگی با تنظیم هیجان وجود داشته است، در حالی که اجتناب از دلبستگی به طور معناداری مربوط به اضطراب نبوده است. همچنین تنظیم هیجانی بین اضطراب و سبک‌های دلبستگی نقش واسطه‌ای دارد. با توجه به اهمیت و بحرانی بودن دوره نوجوانی از لحاظ شکل‌گیری هویت، مطالعه این فاز از زندگی از ضرورت ویژه‌ای برخوردار است. پژوهش‌های متنوعی در راستای سبک دلبستگی و سبک هویتی وجود دارد و با وجود شواهدی که مبین بروز تفاوت در سبک دلبستگی و سبک هویتی دانش‌آموزان مضطرب و عادی وجود دارد، تاکنون پژوهشی با این محوریت صورت نگرفته و خلأ پژوهشی در این زمینه به وضوح دیده می‌شود. در این راستا پژوهش حاضر با هدف مقایسه سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویتی در دانش‌آموزان عادی و مضطرب انجام شد.

۲. مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های علی-مقایسه‌ای بوده و روش گردآوری داده‌ها به صورت میدانی بود که در آن دانش‌آموزان مضطرب و غیرمضطرب در متغیرهای سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویتی مورد مقایسه قرار گرفتند. جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر شامل کلیه‌ی دانش‌آموزان پسر عادی و مضطرب دوره‌ی دوم متوسطه پسرانه شهرستان اردکان که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه پژوهش ۱۴۰ نفر است که به گروه دانش‌آموزان مضطرب ۷۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند اختصاص یافت و به دانش‌آموزان غیرمضطرب ۷۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای طبقه‌بندی شدند. مهم‌ترین ملاک‌های ورود برای گروه دانش‌آموزان مضطرب عبارت بودند از مشارکت در پژوهش، ابتلا به اختلال اضطراب فراگیر با استفاده از مصاحبه بالینی توسط مشاور و دامنه سنی بالای ۱۵ سال و برای دانش‌آموزان غیرمضطرب، عدم ابتلا به اختلال اضطراب فراگیر و اختلالات روانی دیگر. مهم‌ترین ملاک خروج عدم مشارکت در پژوهش و عدم پاسخگویی به پرسشنامه بود. سپس پرسشنامه‌ها جهت پاسخگویی بین دانش‌آموزان توزیع گردید. پیش از تکمیل کردن پرسشنامه‌ها ابتدا اطلاعاتی راجع به اهداف پژوهش، محرمانه ماندن اطلاعات آن‌ها، طریقه پرکردن پرسشنامه و این که پاسخ صحیح و غلط در این پرسشنامه‌ها وجود ندارد و نحوه استفاده از آن در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت. از دانش‌آموزان درخواست شد که با رعایت امانت و صداقت، با دقت تمام، به پرکردن پرسشنامه

^۱. Nielsen

پیرازند. در تمام مدتی که آزمودنی پرسشنامه‌ها را تکمیل می‌کرد، پژوهشگر به سوالات احتمالی او پاسخ می‌داد. جهت رعایت اخلاق پژوهش به آزمودنی‌ها اطمینان خاطر داده شد این اطلاعات صرفاً جهت کار پژوهشی بوده و اطلاعات آن‌ها محرمانه خواهد ماند. داده‌ها از طریق آزمون‌های تحلیل واریانس چندمتغیره و تحلیل واریانس یک راهه با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات

ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش شامل موارد زیر بودند:

۱- **پرسشنامه‌ی اضطراب بک^۱**: پرسشنامه اضطراب بک یک پرسشنامه خودگزارشی است که برای اندازه‌گیری شدت اضطراب در نوجوانان و بزرگسالان توسط آرون تمکین بک و همکارانش در سال ۱۹۹۰ تهیه شده است. پرسشنامه اضطراب بک، یک مقیاس ۲۱ ماده‌ای است که آزمودنی در هر ماده یکی از چهار گزینه که نشان‌دهنده‌ی شدت اضطراب است را انتخاب می‌کند. چهار گزینه هر سؤال در یک طیف چهار بخشی از ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود. شیوه امتیازبندی پاسخ‌ها به صورت اصلاً (۰)، خفیف (۱)، متوسط (۲) و شدید (۳) است. هر یک از ماده‌های آزمون یکی از علائم شایع اضطراب (علائم ذهنی، بدنی و هراس) را توصیف می‌کند؛ بنابراین نمره کل این پرسشنامه در دامنه‌ای از ۰ تا ۶۳ قرار می‌گیرد. در تحقیق بک و همکاران، این پرسشنامه از اعتبار روایی بالایی برخوردار بود. در تحقیق آن‌ها، ضریب همسانی درونی آن (ضریب آلفا) ۰/۹۲، اعتبار آن با روش بازآزمایی به فاصله یک هفته ۰/۷۵ و همبستگی ماده‌های آن از ۰/۳۰ تا ۰/۷۶ متغیر بود. پنج نوع روایی محتوا، همزمان، سازه، تشخیصی و عاملی برای این آزمون سنجیده شده که همگی نشان‌دهنده‌ی کارایی بالای این ابزار در اندازه‌گیری شدت اضطراب است. در تحقیق **لموس، لموس-نتو، باروکنده، ورکوسا و تیبیریکا^۲** (۲۰۱۹) همسانی درونی پرسشنامه اضطراب بک با استفاده از آزمون‌های پایایی مورد ارزیابی قرار گرفت. آزمون آلفای روان‌سنجی کرونباخ از ۰/۹۰ تا ۰/۹۴ متغیر بود و همچنین ضرایب بازآزمایی که نشان‌دهنده‌ی محدوده ۰/۶۲ (فاصله ۷ هفته) تا ۰/۹۳ (فاصله یک هفته) است، معقول بود. در ایران **کاویانی و موسوی (۱۳۹۳)** به بررسی پایایی و روایی این پرسشنامه پرداختند. با استفاده از محاسبه همبستگی میان طبقه‌ای^۳ مشخص گردید که آزمون مورد نظر دارای روایی مناسبی است. در این پژوهش براساس محاسبه آلفای کرونباخ نیز، میزان پایایی این پرسشنامه ۰/۸۳ گزارش شد که نشان‌دهنده‌ی پایایی مناسب این ابزار بود.

۲- **پرسشنامه‌ی سبک دلبستگی کولینز و رید^۴ (RAAS)**: این مقیاس شامل خود ارزیابی از مهارت‌های ایجاد ارتباط و خودتوصیفی شیوه‌ی شکل‌دهی دلبستگی‌های نزدیک است و مشتمل بر ۱۸ ماده است. با علامت‌گذاری روی یک مقیاس پنج درجه‌ای (لیکرت) در هر ماده سنجیده می‌شود. کولینز و رید بر پایه‌ی توصیف‌هایی که در پرسشنامه‌ی دلبستگی بزرگسال هازن و شیور^۵ در مورد سه سبک دلبستگی وجود داشت، موارد پرسشنامه‌ی خود را تدارک دیده‌اند که تحلیل عوامل سه زیر مقیاس را مشخص می‌سازد و هر کدام شامل شش ماده است. این زیر مقیاس‌ها عبارتند از: (۱) وابستگی: میزانی را که افراد به دیگران اطمینان می‌کنند و به آن‌ها متکی می‌شوند. (۲) نزدیک بودن: میزان آسایش فرد در رابطه‌ای همراه با صمیمیت و نزدیکی هیجانی را اندازه‌گیری می‌کند. (۳) اضطراب: ترس از داشتن رابطه را در ارتباط‌ها می‌سنجد. زیر مقیاس اضطراب (A) با دلبستگی ناایمن اضطرابی-دوسوگرا

^۱. Beck Anxiety Inventory

^۲. Lemos, Lemos-Neto, Barrucand, Verçosa & Tibirica

^۳. Intra-clas

^۴. Revised Adult Attachment Scale (Collins & Read, ۱۹۹۰)

^۵. Hazan & Shaver

مطابقت دارد و زیر مقیاس نزدیک بودن (C)، یک بعد دوقطبی است که توصیف‌های ایمن و اجتنابی را در مقابل هم قرار می‌دهد (فینی و نولر^۱، ۱۹۹۶). بنابراین در تطابق با دل‌بستگی، ایمنی بخش می‌باشد و زیر مقیاس (D) را می‌توان تقریباً عکس دل‌بستگی اجتنابی قرار داد. کولینز برای بررسی قابلیت اعتماد مقیاس دل‌بستگی بزرگسال میزان آلفای کرونباخ را برای هر زیر مقیاس در نمونه‌ی ۱۷۳ نفری، از دانشجویان به ترتیب برای زیر مقیاس C، ۰/۸۱، زیر مقیاس D، ۰/۷۸، و زیر مقیاس A، ۰/۸۵ گزارش کرده است (پاکدامن، ۱۳۸۰). در ایران نیز، پاکدامن (۱۳۸۰) با استفاده از آزمون-آزمون مجدد به صورت همبستگی بین این دو اجرا را مشخص کرد. نتایج حاصل از ۱۰۰ نفر دختر و پسر در دوبار اجرا به فاصله‌ی زمانی یک ماه بیانگر آن بود که تفاوت بین دو اجرای مقیاس‌های a و c و d در RAAS معنادار نیست و این آزمون در سطح معناداری ۰/۰۵ قابل اعتماد است. از سوی دیگر با محاسبه‌ی آلفای کرونباخ مشخص گردید که زیر مقیاس اضطراب، بیشترین قابلیت اعتماد ۰/۷۴ و وابستگی، کمترین قابلیت اعتماد ۰/۲۸ و زیر مقیاس نزدیک بودن ۰/۵۲ است. همچنین پاکدامن (۱۳۸۰) روایی سازه برای این پرسشنامه را بررسی کرده است. روایی سازه با استفاده از روایی واگرا سنجیده شد. نتایج نشان داد ضریب همبستگی بین زیر مقیاس‌های A و C، A و D در سطح معناداری ۰/۰۰۱ به ترتیب ۰/۳۱۳- و ۰/۳۳۶- می‌باشد و ضریب همبستگی بین زیر مقیاس‌های C و D در سطح معناداری ۰/۱۴ مقدار ۰/۲۴۶ به دست آمد.

۳- پرسشنامه‌ی سبک هویت برزونسکی (ISI-۶G): این پرسشنامه اولین بار توسط برزونسکی برای اندازه‌گیری فرآیندهای اجتماعی شناختی نوجوانان که در برخورد با مسایل مربوط به هویت از آن استفاده می‌کنند، طراحی شد. این پرسشنامه سه سبک هویتی شامل اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم/اجتنابی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و شامل ۴۰ سوال است. پاسخ هر ماده بر روی یک طیف ۵ درجه‌ای (از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) مشخص می‌شود. بررسی‌ها نشان داده است که ISI به این دلیل که برای دانشجویان کالج طراحی شده از ساختار زبانی پیچیده‌ای استفاده کرده و اجرای آن در میان گروه‌های جوان‌تر با تحصیلات پایین‌تر از سازگاری نتایج تحقیق با نظریه هویت جلوگیری می‌کند. لذا **وایت^۲ و همکاران (۱۹۹۸)** کوشیدند تا ابزاری مشابه با ISI را با دستور زبان و ساختار ساده‌تر طراحی کنند. در نتیجه ISI-۶G برای سطح خواندن پایه‌ی ششم طراحی شد. **وایت و همکاران (۱۹۹۸)** برای نسخه‌ی تجدید نظر شده پرسشنامه سبک هویت، آلفای کرونباخ ۰/۵۹، ۰/۶۴ و ۰/۷۸ را برای سبک‌های هویت اطلاعاتی و هنجاری و سردرگم/اجتنابی و آلفای ۰/۷۶ را برای هویت تعهد به دست آوردند (**حجازی و فرتاش، ۱۳۸۵**). در ضمن در این پژوهش پایایی برای سبک‌های هویت اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم/اجتنابی به ترتیب ۰/۶۳، ۰/۶۸ و ۰/۷۴ به دست آمد.

۳. یافته‌ها

نمونه پژوهش حاضر ۱۴۰ نفر پسر تشکیل دادند. تحصیلات پدر ۳۵ نفر از دانش‌آموزان عادی، دیپلم و پایین‌تر (۵۰ درصد)، ۱۰ نفر کاردانی (۱۴/۳ درصد)، ۱۸ نفر کارشناسی (۲۵/۷ درصد)، ۶ نفر کارشناسی ارشد (۸/۶ درصد) و ۱ نفر دکتری (۱/۴ درصد) می‌باشد. همچنین تحصیلات پدر ۳۷ نفر از دانش‌آموزان مضطرب، دیپلم و پایین‌تر (۵۲/۹ درصد)، ۵ نفر کاردانی (۷/۱ درصد)، ۱۵ نفر کارشناسی (۲۱/۴ درصد)، ۸ نفر کارشناسی ارشد (۱۱/۴ درصد) و ۵ نفر دکتری (۷/۱ درصد) می‌باشد. در ضمن تعداد دانش‌آموزان عادی پایه تحصیلی دهم ۲۹ نفر (۴۱/۴ درصد)، پایه تحصیلی یازدهم ۲۵ نفر (۳۵/۷ درصد) و پایه تحصیلی دوازدهم ۱۶ نفر (۲۲/۹ درصد) می‌باشد. همچنین تعداد دانش‌آموزان مضطرب پایه تحصیلی دهم ۲۶ نفر (۳۷/۱ درصد)، پایه تحصیلی یازدهم ۲۸ نفر

^۱. Feeney & Noller
^۲. White

(۴۰ درصد) و پایه تحصیلی دوازدهم ۱۶ نفر (۲۲/۹ درصد) می‌باشد. شاخص‌های توصیفی برای تمامی متغیرهای پژوهش شامل میانگین و انحراف استاندارد در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

دانش آموزان مضطرب		دانش آموزان عادی		متغیر
انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	
۵/۶۵	۴۷/۸۴	۶/۱۹	۴۴/۱۷	دل‌بستگی
۳/۶۳	۱۸/۶۱	۲/۵۰	۱۶/۶۴	دل‌بستگی اجتنابی
۲/۸۹	۱۲/۷۵	۲/۹۱	۱۳/۲۵	دل‌بستگی ایمن
۲/۸۲	۱۶/۴۷	۲/۹۴	۱۴/۳۵	دل‌بستگی دوسوگرا
۱/۴۰	۱۲۹/۲	۹/۷۳	۱۲۸/۸	سبک هویت
۵/۱۷	۳۵/۰۴	۳/۷۴	۳۵/۶۰	سبک هویت اطلاعاتی
۴/۳۷	۲۶/۴۷	۳/۸۵	۲۵/۳۳	سبک هویت هنجاری
۴/۵۲	۳۵/۷۱	۳/۴۶	۳۳/۴۱	سبک هویت اجتنابی
۸/۵۲	۲۹/۵۰	۳/۸۰	۸/۳۴	اضطراب

همان‌گونه که مندرجات جدول ۱ نشان می‌دهد می‌توان گفت میانگین نمرات متغیرهای سبک دل‌بستگی و ابعاد نایمن آن شامل دل‌بستگی اجتنابی و دل‌بستگی دوسوگرا و سبک هویت و ابعاد هنجاری و اجتنابی آن در دانش‌آموزان عادی، نسبت به دانش‌آموزان مضطرب، پایین‌تر بوده و میانگین نمره اضطراب در دانش‌آموزان عادی از دانش‌آموزان مضطرب خیلی کمتر بوده است که نشان‌دهنده‌ی انتخاب درست این دانش‌آموزان می‌باشد. در ادامه به منظور بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد که نتایج آن در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها

دانش آموزان مضطرب		دانش آموزان عادی		متغیرها
سطح معنی داری	مقدار Z	سطح معنی داری	مقدار Z	
۰/۱۳۸	۱/۱۵۷	۰/۶۱۲	۰/۸۴۸	سبک دلبستگی
۰/۲۶۶	۱/۴	۰/۲۶۵	۱/۵	دلبستگی اجتنابی
۰/۰۷۳	۱/۲۸۷	۰/۲۵۸	۱/۰۱۱	دلبستگی ایمن
۰/۱۰۹	۱/۲۰۷	۰/۱۷۹	۱/۰۹۸	دلبستگی دوسوگرا
۰/۱۵۹	۱/۱۲۶	۰/۱۷۰	۱/۱۱۱	سبک هویت
۰/۰۸۵	۱/۲۵۶	۰/۴۸۱	۰/۸۴۰	هویت اطلاعاتی
۰/۰۶۹	۱/۲۹۶	۰/۳۳۴	۰/۹۴۴	هویت اجتنابی
۰/۰۷۵	۱/۲۸۰	۰/۳۴۷	۰/۹۳۵	هویت هنجاری
۰/۰۸۶	۱/۲۱۶	۰/۲۵۵	۱/۰۱۵	اضطراب

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود سطح معناداری آزمون نرمالیتی کلموگروف اسمیرنوف برای تمام متغیرها بیشتر از ۰/۰۵ بوده؛ لذا با اطمینان ۹۵ درصد توزیع متغیرهای پژوهش نرمال بودند ($P > 0/05$) و می‌توان از روش‌های پارامتریک برای آزمون مقایسه میانگین هر یک از متغیرها در دو گروه دانش آموزان عادی و مضطرب استفاده نمود.

جدول ۳. نتایج آزمون‌های تحلیل واریانس چندمتغیری برای مقایسه میانگین نمرات متغیرهای سبک دلبستگی و سبک هویت در دو گروه دانش آموزان عادی و دانش آموزان مضطرب

نام آزمون	مقدار	F	سطح معنی داری	ضریب اتا
اثر پیلایی	۰/۱۳۹	۷/۳۴۷	۰/۰۰۰	۰/۲۰۵
لامبدای ویلکز	۰/۸۶۱	۶/۵۴۷	۰/۰۰۰	۰/۱۳۹

همچنین در نتایج آزمون‌های مانوا برای متغیرها با توجه به نتایج جدول ۳، اثر گروه بر ترکیب خطی متغیرهای وابسته معنی دار بود ($P = 0/000$) این معنی داری بیانگر آن است که بین دو گروه در یک متغیر وابسته با یکدیگر تفاوت معنی داری دارند. با توجه به معنی دار بودن اثر این آزمون‌ها به مقایسه‌ی گروه‌ها در دو متغیر پرداخته شد. نتایج تحلیل واریانس در خصوص مقایسه سبک دلبستگی و مولفه‌های آن بین دو گروه در جدول ۴ ارائه شد.

جدول ۴. نتایج آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری برای مقایسه میانگین نمرات متغیر سبک دلبستگی و مولفه‌های آن در دو گروه

منابع تغییرات	متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری	تا
سبک‌های دلبستگی	اجتنابی	۴۳۵۰۷/۳۱۴	۱	۴۳۵۰۷/۳۱۴	۴۴۶۵/۰۸	۰/۰۰۰	۰/۹۷۰
	ایمن	۷/۲۵۵۴۲	۱	۷/۲۵۵۴۲	۳۰۲۷/۵۴	۰/۰۰۰	۰/۹۵۶
	دوسوگرا	۳۱۱۴۱/۰۲۹	۱	۳۱۱۴۱/۰۲۹	۳۷۳۸/۵۰	۰/۰۰۰	۰/۹۶۴
گروه	اجتنابی	۱۳۶/۰۲۹	۱	۱۳۶/۰۲۹	۱۳/۹۶۰	۰/۰۰۰	۰/۰۹۲
	ایمن	۸/۷۵۰	۱	۸/۷۵۰	۱/۰۳۷	۰/۳۱۰	۰/۷
	دوسوگرا	۴۳/۴۵۷	۱	۴۳/۴۵۷	۵/۲۱۷	۰/۰۲۴	۰/۰۳۶
خطا	اجتنابی	۱۳۴۴/۶۵۷	۱۳۸	۹/۷۴۴	*	*	*
	ایمن	۱۱۶۴/۲۴۳	۱۳۸	۸/۴۳۷	*	*	*
	دوسوگرا	۱۱۴۹/۵۱۴	۱۳۸	۸/۳۳۰	*	*	*
کل	اجتنابی	۰/۴۴۹۸۸	۱۴۰	*	*	*	*
	ایمن	۰/۲۶۷۱۵	۱۴۰	*	*	*	*
	دوسوگرا	۰/۳۲۳۳۴	۱۴۰	*	*	*	*

بر اساس جدول ۴، نتایج تحلیل واریانس چند متغیری نشان می‌دهد تفاوت آماری معنی داری بین دو گروه دانش‌آموزان عادی و دانش‌آموزان مضطرب در سبک دلبستگی اجتنابی ($F=13/960$ و $P<0/01$)، سبک دلبستگی ایمن ($F=1/037$ و $P<0/01$) و سبک دلبستگی دوسوگرا ($F=5/217$ و $P<0/01$) وجود دارد. به منظور بررسی معنی داری تفاوت میانگین‌ها در متغیر سبک هویت و مؤلفه‌های آن از آزمون تحلیل واریانس استفاده شد. نتایج در جدول ۵ نمایش داده شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری برای مقایسه میانگین نمرات متغیر سبک هویت و مولفه‌های آن در دو گروه

منابع تغییرات	متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری	تا
سبک‌های هویت	اطلاعاتی	۱۶۴۴۰۸/۳۵۹	۱	۱۶۴۴۰۸/۳۵۹	۸۴۵۰/۷	۰/۰۰۰	۰/۹۸۵
	هنجاری	۸۸۲۱۳/۶۸۳	۱	۸۸۲۱۳/۶۸۳	۵۳۶۷/۸	۰/۰۰۰	۰/۹۷۷
	اجتنابی	۱۵۱۴۹۳/۶۴۹	۱	۱۵۱۴۹۳/۶۴۹	۹۹۴۶/۱	۰/۰۰۰	۰/۹۸۷

۰/۵	۰/۴۲۲	۱۱/۶۴۲	۱۲/۶۳۴	۱	۱۲/۶۳۴	اطلاعاتی	گروه
۰/۰۱۲	۰/۲۲۳	۲/۰۲۴۵	۲۴/۶۷۵	۱	۲۴/۶۷۵	هنجاری	
۰/۰۸۴	۰/۰۴۱	۴/۳۲۵	۵۹/۱۴۶	۱	۵۹/۱۴۶	اجتنابی	
*	*	*	۱۹/۴۵۵	۱۲۹	۲۵۰۹/۶۸۷	اطلاعاتی	خطا
*	*	*	۱۶/۴۳۴	۱۲۹	۲۱۱۹/۹۵۱	هنجاری	
*	*	*	۱۵/۲۳۱	۱۲۹	۱۹۶۴/۸۵۴	اجتنابی	
*	*	*	*	۱۳۱	۰/۱۶۷۰۸۳	اطلاعاتی	کل
*	*	*	*	۱۳۱	۰/۹۰۳۳۷	هنجاری	
*	*	*	*	۱۳۱	۰/۱۵۳۴۶۰	اجتنابی	

بر اساس جدول ۵، نتایج تحلیل واریانس چند متغیری نشان می‌دهد تفاوت آماری معنی‌داری بین دو گروه دانش‌آموزان عادی و دانش‌آموزان مضطرب در سبک هویت اطلاعاتی ($F=11/642$ و $P<0/0$)، سبک هویت هنجاری ($F=2/0245$ و $P<0/01$) و سبک هویت اجتنابی ($F=4/325$ و $P<0/01$) وجود دارد.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مقایسه سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویتی در دانش‌آموزان عادی و مضطرب صورت گرفت. به طور کلی نتایج این مطالعه بیانگر آن است که سبک دلبستگی نایمن (اجتنابی و دوسوگرا) در دانش‌آموزان مضطرب بیشتر از دانش‌آموزان عادی تحت تأثیر قرار گرفته است. این یافته با نتایج پژوهش‌های مانینگ و همکاران (۲۰۱۷)، مانیز و همکاران (۲۰۱۶)، میکائیل و بیرشوود (۲۰۱۴)، بروسی و همکاران (۲۰۰۵)، فرازی و مرادفکن (۱۳۹۹)، ساعدی و اقدسی (۱۳۹۷) و پژوهی‌نیا و همکاران (۱۳۹۳) همسو است. در تبیین سبک‌های دلبستگی نایمن (اجتنابی و اضطرابی) بیشتر در دانش‌آموزان دارای اختلال اضطراب، باید گفت که افراد دارای سبک‌های دلبستگی نایمن ممکن است تنظیم هیجانی خود را از دست بدهند و روابط بین‌فردیشان به خطر افتاده و هیجانات خود را نتوانند کنترل کنند. ترس از مواجهه با هیجان شدید غالباً افراد را وادار به حفظ رابطه می‌کند و مرحله افزایش آسیب‌پذیری هیجانی را در پی دارد. انزوای هیجانی که منجر به آسیب دیدن دلبستگی می‌شود، آن قدر غیرقابل تحمل است که به هر قیمتی باید از آن اجتناب شود. وقتی هیجانات و احساسات، ارتباط افراد با همدیگر را تهدید می‌کنند، افراد باید روش‌هایی برای کاهش، به تعویق انداختن، سرکوب کردن، پوشاندن یا منحرف کردن هیجانات خود بیابند. افراد معمولاً به جای تجربه هیجانات و استفاده از آنها، روش‌های اجتناب از آنها را به وجود می‌آورند. این در حالی است که افراد با اختلال اضطراب نیز به دلیل تجربه اضطراب شدید هنگام مواجهه با موقعیت اضطراب‌زا، ممکن است میل زیادی به اجتناب از موقعیت‌های اجتماعی اضطراب‌زا داشته باشند. حتی در مواردی که افراد مبتلا به اضطراب بدانند که این اجتناب، خسارات قابل ملاحظه‌ای را به دنبال خواهد داشت، باز هم به دنبال اجتناب از موقعیت‌های اضطراب‌زا هستند (پژوهی‌نیا و همکاران، ۱۳۹۳). در تبیین دیگر باید گفت افراد دارای سبک دلبستگی ایمن موقعیت‌های ناآشنا دچار درماندگی و بهت نمی‌شوند، در حالی که افراد دارای سبک‌های نایمن مانند اجتنابی و دوسوگرا فاقد

چنین ویژگی بوده و در موقعیت‌های ناآشنا، به خصوص در موقعیت‌های استرس‌زا دچار درماندگی می‌شوند. از آن‌جا که در پژوهش‌های مختلف آشکار شده است که پیوندهای دلبستگی در طول زندگی به ندرت دچار تغییر می‌شوند، تبیین فوق در مورد جوانان و نوجوانان نیز صدق می‌کند و دانش‌آموزان دارای سبک دلبستگی اجتنابی و یا نایمن در مواجهه با جدایی از محیط خانه و موقعیت‌های استرس‌زای جدید همانند فضای کلاس و امتحان، میزانی از درماندگی و بهت را تجربه می‌کنند که ممکن است به صورت عدم سازگاری آن‌ها با مدرسه و کلاس درس، اضطراب اجتماعی و سایر مشکلات روانشناختی ظاهر شود. **آنتوانیتا و ماریا (۲۰۱۲)** در تأیید نقش مهم دلبستگی در پژوهشی نشان دادند که دلبستگی نقش مهمی در سازگاری روانی و اجتماعی بزرگسالان دارد. در واقع افراد دارای سبک دلبستگی نایمن، به دلیل احساس ناامنی در روابط بین شخصی نمی‌توانند شبکه اجتماعی حمایت‌کننده‌ای در محیط اجتماعی بیابند و ممکن است به این دلیل دچار مشکلات سازگاری شوند. در حالی که ایمنی بخشی دلبستگی ایمن، امکان برقراری روابط صمیمی در موقعیت‌های مختلف اجتماعی را برای فرد ایمن فراهم می‌سازد. فقدان این خصیصه و نایمنی دلبستگی چنین امکانی را از فرد نایمن سلب می‌کند. بر این اساس افراد دارای سبک دلبستگی ایمن توانایی جانشین‌سازی روابط و پیوندهای عاطفی جدید را دارند و این یکی دیگر از دلایلی است که افراد عادی نسبت به افراد مضطرب از سبک‌های ایمن تر برخوردارند.

نتیجه دیگر پژوهش حاکی از این بود که میانگین نمره متغیر سبک هویت اجتنابی در دانش‌آموزان مضطرب بیشتر از دانش‌آموزان عادی بوده است. نتایج حاصل با نتایج پژوهش‌های **ورستوف و همکاران (۲۰۱۴)**، **لاقی و همکاران (۲۰۱۴)**، **گروت وانت و تورییک (۲۰۱۰)**، **رافضی و همکاران (۱۳۹۶)** و **رحیمی نژاد و همکاران (۱۳۹۱)** همسو است. بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت دانش‌آموزانی که دارای سبک هویت اطلاعاتی و سبک هویت هنجاری هستند اضطراب کمتری را نسبت به دانش‌آموزان که سبک هویت اجتنابی دارند تجربه می‌کنند؛ بدین صورت که سبک هویت اجتنابی می‌تواند بروز اضطراب را در بین دانش‌آموزان پیش‌بینی کند. بنابراین می‌توان از سبک هویت اجتنابی به عنوان یک عامل تأثیرگذار در ابتلا به اختلال اضطراب نام برد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت دانش‌آموزانی که دارای سبک هویت اجتنابی هستند، از پذیرش مسئولیت و تکلیف اجتناب کرده، تلاش خاصی برای جستجو و اکتشاف محیط خود نمی‌کنند و تعهدی به باورها یا ارزش‌های والدین یا ارزش‌های شخصی خود ندارند (**ورستوف و همکاران، ۲۰۱۴**). در دانش‌آموزانی که دارای این گونه سبک هویت اجتنابی هستند؛ به سبب این که در موقعیت‌های اجتماعی و عملکردی به صورت تکانشی عمل می‌کنند و بر خلاف سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری چندان به اطلاعات خود و یا دیگران متکی نیستند و به صورت آشفته و بی‌ثبات به ارزیابی موقعیت‌ها می‌پردازند، اضطراب بیشتری را نسبت به دیگر سبک‌های هویت تجربه می‌کنند. همچنین آن‌ها در موقعیت‌های تصمیم‌گیری، اطمینان کمی به توانایی شناختی خود دارند و معمولاً قبل از تصمیم‌گیری، احساس ترس و اضطراب دارند و از راهبرهای تصمیم‌گیری نامناسب مانند اجتناب کردن، بهانه آوردن و دلیل تراشی استفاده می‌کنند. این دانش‌آموزان خودنظم‌دهی پایینی دارند و رفتارشان بر پایه عوامل موقعیتی و لذت‌طلبی تعیین می‌شود و از آنجایی که در پیدا کردن مفهوم خود و نقش‌هایشان سردرگم هستند، بیشتر دچار پریشانی می‌شوند. نهایتاً پیشنهاد می‌شود با بررسی عوامل محیطی و روانشناختی ایجادکننده یا دخالت‌کننده در اختلال اضطراب از جمله سبک هویت و سبک دلبستگی، باید سعی کرد با ایجاد دیدگاه مناسب رفتاری، منجر به کاهش درگیری روحی و روانی دانش‌آموزان شد. همچنین در مراکز بهداشت که محل حضور مادران و فرزندان آن‌هاست، کلاس‌های آموزشی در مورد اهمیت نوع رابطه والدین و نوجوان در سلامت روانی فرزندان برگزار شود تا والدین از اهمیت روابط عاطفی خود با فرزندانشان آگاه شوند.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که دانش‌آموزان عادی از سبک دلبستگی نایمن (اجتنابی و دوسوگرا) پایین‌تری نسبت به دانش‌آموزان مضطرب برخوردارند و همچنین سبک هویت اجتنابی در دانش‌آموزان مضطرب نسبت به دانش‌آموزان عادی بیشتر دیده می‌شود. مطالعه حاضر همانند سایر پژوهش‌ها دارای محدودیت‌هایی است از جمله این که پژوهش حاضر تنها از طریق بررسی وراثت، عوامل اجتماعی-فرهنگی، خلق و خو و ... می‌توان نقش هر کدام را در شکل‌گیری آسیب‌پذیری‌ها مشخص کرد و نیز با توجه به محدود بودن جامعه‌ی آماری به دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهرستان اردکان، در تعمیم این یافته‌ها به گروه‌های دیگر باید با

احتیاط عمل شود. در انتها پژوهشگر با توجه به نتایج حاصله از اجرای این پژوهش و اهمیت و شیوع اضطراب در بین دانش آموزان، پیشنهاد می شود برای بررسی دقیق تر تأثیر متغیر سبک های دلبستگی و سبک های هویتی بر این متغیر، پژوهش های جداگانه ای انجام دهند. همچنین با گسترش جامعه پژوهشی، مشکلات مربوط به تعمیم نتایج را نیز از بین برده یا حداقل کاهش دهند. به نظر می رسد مقایسه متغیرهای احتمالی دیگری که در این پژوهش به آن اشاره نشده است و می تواند بر اضطراب دانش آموزان موثر باشد، باعث ایجاد دیدگاه روشنتری در این زمینه گردد.

۵. ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاقی پژوهش:

از تمامی دانش آموزانی که ما را در انجام این تحقیق یاری نمودند و مدیریت و کادر آموزش و پرورش شهرستان اردکان که زمینه را برای انجام این تحقیق فراهم نمودند، بسیار سپاسگزاریم. این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی عمومی مصوبه از دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد است. اصول اخلاقی تماماً در این مقاله رعایت شده است؛ شرکت کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت کنندگان در جریان روند پژوهش حاضر بودند و اطلاعات آنها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی:

این تحقیق هیچگونه کمک مالی از سازمان های تأمین مالی در بخش های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان:

تمام نویسندگان در طراحی، اجرا، تجزیه و تحلیل و نگارش همه بخش های پژوهش حاضر مشارکت داشته اند.

تعارض منافع:

بنابراین اظهار نویسندگان، مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

منابع

- Alizadeh, S.M. (۲۰۱۲). relation of attachment styles and solidarity of family with student identity in high school grade in Gachsaran Sity. Master Thesis in General Psychology. Islamic Azad University, Marvdasht Branch. (In Persian)
<https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/۳fc۹eba۷۷۰۱be۰۸۳af۰۰de۱۰۶۸b۰bb۲۰>
- Antoaneta, A. M., & Maria, N. T. (۲۰۱۲). Family-of-origin, romantic attachment, and marital adjustment: A path analysis model. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, ۳۳, ۹۰-۹۴.
<https://doi.org/۱۰.۱۰۱۶/j.sbspro.۲۰۱۲.۰۱.۰۸۹>
- Brown, A. M., Whiteside, S. P. (۲۰۰۸). Relations among perceived parental rearing behaviors, attachment style, and worry in anxious children. *Journal Anxiety Disorder*, ۲۲, ۲۶۳-۲۷۲.
<https://doi.org/۱۰.۱۰۱۶/j.janxdis.۲۰۰۷.۰۲.۰۰۲>
- Brumariu, L. E., Obsuth, I., & Lyons-Ruth, K. (۲۰۱۳). Quality of attachment relationships and peer relationship dysfunction among late adolescents with and without anxiety disorders. *Journal of Anxiety Disorders*, ۲۷(۱), ۱۱۶-۱۲۴. <https://doi.org/۱۰.۱۰۱۶/j.janxdis.۲۰۱۲.۰۹.۰۰۲>
- Bruce SE, Yonkers KA, Otto MW, Eisen JL, Weisberg RB, Pagano M, Shea MT, & Keller MB. (۲۰۰۵). Influence of psychiatric comorbidity on recovery and recurrence in generalized anxiety disorder, social phobia, and panic disorder: A ۱۲-year prospective study. *American Journal of Psychiatry*, ۱۶۲(۶), ۱۱۷۹-۱۱۸۷. <https://doi.org/۱۰.۱۱۷۶/appi.ajp.۱۶۲.۶.۱۱۷۹>
- Crocetti, E. Hale, W. W. Dimitrova, R. Abubakar, A. Gao, C. H. & Pesigan, I. J. A. (۲۰۱۵). Generalized anxiety symptoms and identity processes in cross-cultural samples of adolescents from the general

population. In Child & Youth Care Forum (Vol. ۴۴, No. ۲, pp. ۱۵۹-۱۷۴). Springer US. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10566-014-9270-9>

DeKruyf, L., Auger, R. W., & Trice-Black, S. (۲۰۱۳). The role of school counselors in meeting students' mental health needs: Examining Issues Of Professional identity. Professional school Counseling, ۱۶(۵), ۲۷۱-۲۸۲. <https://doi.org/10.1177/2156709X00160052>

Domitrovich, C. E., Durlak, J. A., Staley, K. C., & Weissberg, R. P. (۲۰۱۷). Social-emotional competence: An essential factor for promoting positive adjustment and reducing risk in school children. Child Development, ۸۸(۲), ۴۰۸-۴۱۶. <https://doi.org/10.1111/cdev.12739>

Farazi F, Moradfehan F. (۲۰۲۱). Predicting Test Anxiety based on Attachment Styles. ۷th National Conference on Modern Studies and Research in the Field of Educational Sciences, Psychology and Counseling in Iran. Tehran. (In Persian) <https://civilica.com/doc/1140480/>

Feeny. J.A ; Noller, P (۱۹۹۶). Adolt Attachment & R.RShaver.Gillath O. Mikulincer. Gillath: .: Mikulincer: M. & Shaver:P.(۲۰۰۱). Subliminal threat-primis increase the accessibility of attachment figures names.poster presented at the annual meething of the American psychological Association. San franciscos CA. <https://journal.bpj.ir/article-۵۲۳۷۴۱.html>

Goldberg, S. (۱۹۹۱). Recent developments in attachment theory and research. Annual Progress in Child Psychiatry and Child Development, ۳۶(۶), ۳۹۳-۴۰۰. <https://doi.org/10.1177/07067437910360603>

Golmohammadi H, Alimardani MJ. (۲۰۲۱). Investigating the relationship between test anxiety and maladaptive emotional schemas and attachment styles in adolescents. Sixth International Conference on School Psychology, Tehran. (In Persian) <https://civilica.com/doc/1203426/>

Grotevant, H., & Thorbeck, S. (۲۰۱۰). Sex differences of occupational Identity Formation. Journal of Developmental Psychology, ۱۹(۳), ۳۹۶-۴۰۶. <https://doi.org/10.1037/a0012164>

Hejazi E, Fartash S. (۲۰۰۶). The relation between identity styles, commitment and the quality of friendship. Journal of Psychology and Education. ۳۶(۱), ۱۶۷-۱۸۴. (In Persian) https://jpsyedu.ut.ac.ir/article_۲۵۶۵۰.html

Hejazi, A., and Neghaban Salami, M. (۲۰۰۹). Relationship between attachment styles to parents and peers with identity styles in adolescents. Psychology and Educational Sciences, ۳۹ (۱), ۱۰۷-۱۳۱. (In Persian) <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=90602>

Hill, C., Waite, P., & Creswell, C. (۲۰۱۶). Anxiety disorders in children and adolescents. Paediatrics and Child Health, ۲۶(۱۲), ۵۴۸-۵۵۳. <https://doi.org/10.1016/j.paed.2016.08.007>

Hirsh, J. B. & Kang, S. K. (۲۰۱۶). Mechanisms of identity conflict: Uncertainty, anxiety, and the behavioral inhibition system. Personality and Social Psychology Review, ۲۰(۳), ۲۲۳-۲۴۴. <https://doi.org/10.1177/1088868315089470>

Hooper, L., Tomek, S., & Newman, C. (۲۰۱۱). Using attachment theory in medical settings: Implications for primary care physicians. Journal of Mental Health, ۲۱(۱), ۲۳ -۳۷. <https://doi.org/10.3109/09638237.2011.613900>

Jones, J. D. Fraley, R. C. Ehrlich, K. B. Stern, J. A. Lejuez, C. W. Shaver, P. R. & Cassidy, J. (۲۰۱۸). Stability of attachment style in adolescence: An empirical test of alternative developmental processes. Child development, ۸۹(۳), ۸۷۱-۸۸۰. <https://doi.org/10.1111/cdev.12770>

Karimi P, Pashvand E, Zakee A, Dehghan F & Mohammadi O. (۲۰۱۵). Relationship between attachment styles and perception of parental affection with test anxiety in intelligent students. Pajoohandeh Journal. ۲۰(۵), ۲۸۳-۲۸۸. (In Persian) <http://pajoohande.sbmu.ac.ir/article-۱-۲۰۲۱-fa.html>

Kaniusonytė, G., & Zukauskienė, R. (۲۰۱۷). Relationships with Parent, Identity Styles, and Positive Youth Development during the Transition from Adolescence to Emerging Adulthood. Emerging Adulthood. ۶(۱), ۴۲-۵۲. <https://doi.org/10.1177/2167696817690978>

- Kaviani H., Mousavi A S. (۲۰۱۴). Psychometric properties of the Persian version of Beck Anxiety Inventory (BAI). *Tehran Univ Med J.* ۶۶ (۲): ۱۳۶-۱۴۰. URL: <http://tumj.tums.ac.ir/article-۶۴۱-۱-fa.html>
- Laghi, F., Baiocco, R., Liga, F., Lonigro, A., & Baumgartner, E. (۲۰۱۴). Binge eating and binge drinking behaviors: Individual differences in adolescents' identity styles. *Journal of Health Psychology*, ۱۹(۳), ۳۳۳-۳۴۳. <https://doi.org/10.1177/1309105314270851>
- Lemos MF, Lemos-Neto SV, Barrucand L, Vercosa N, Tibirica E. (۲۰۱۹). Preoperative education reduces preoperative anxiety in cancer patients undergoing surgery: Usefulness of the self-reported Beck anxiety inventory. *Revista Brasileira de Anestesiologia.* ۶۹(۱), ۱-۶. <https://doi.org/10.1016/j.bjan.2018.07.003>
- Lendrum, A., Humphrey, N., & Wigelsworth, M. (۲۰۱۳). Social and emotional aspects of learning (SEAL) for secondary schools: Implementation difficulties and their implications for school-based mental health promotion. *Child and Adolescent Mental Health*, ۱۸(۳), ۱۵۸-۱۶۴. <https://doi.org/10.1111/camh.12006>
- Manes S, Nodop S, Altmann U, Gawlytta R, Dinger U, Dymel W, & et al. (۲۰۱۶). Social anxiety as a potential mediator of the association between attachment and depression. *Journal of Affective Disorders*, ۲۰۵(۱۵), ۲۶۴-۲۶۸. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.06.060>
- Manning RPC, Dickson JM, Palmier-Claus J, Cunliffe A, & Taylor PJ. (۲۰۱۷). A systematic review of adult attachment and social anxiety. *Journal of Affective Disorders*, ۲۱۱(۱۵), ۴۴-۵۹. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.12.020>
- Michail M, & Birchwood M. (۲۰۱۴). Social anxiety in first-episode psychosis: The role of childhood trauma and adult attachment. *Journal of Affective Disorders*, ۱۶۳: ۱۰۲-۱۰۹. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.03.033>
- Mohamadi Z, Latifian M. (۲۰۰۸). Evaluation of the power of predicting the identity dimensions of children through the parenting dimensions of parents among students of Shiraz University. *Al-Zahra University Faculty of Educational Sciences and Psychology. Psychological studies.* ۴(۲), ۳۹-۵۶. (In Persian) <https://doi.org/10.22051/psy.2008.1626>
- Mohammadi Sh, Kezemi Rezaie S. A, Ghasemi Argene H, Kezemi Rezaie S.V & Mousavi S. A. (۲۰۱۷). The Relationship between Personality Dimensions with Attachment Styles and Identity Styles in Student with Hearing Impairment. *Quarterly Journal of Child Mental Health*, ۴(۱), ۸۸-۹۹. (In Persian) <http://childmentalhealth.ir/article-۱-۹۹-fa.html>
- Namdari, M., Najafi Moghadam, kharazmi Nejhada, Abedi, R., & Heyrani, R. (۲۰۱۴). The Relationship between Identity Styles and Anxiety with Academic Achievement Tendency. *Reviews of Literature.* ۱(۱۰), ۲۳۴۷-۲۷۲۳. (In Persian) http://psyedu.toniau.ac.ir/article_۶۲۸۴۰۴.html
- Nielsen, S. K. K., Lønfeldt, N., Wolitzky-Taylor, K. B., Hageman, I., Vangkilde, S., & Daniel, S. I. F. (۲۰۱۷). Adult attachment style and anxiety—The mediating role of emotion regulation. *Journal of Affective Disorders*, ۲۱۸, ۲۵۳-۲۵۹. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.04.047>
- Rafezi, Z. Akbari Nobandegani, M & Dehestani, M. (۲۰۱۷). Predicting Social Anxiety and Test Anxiety based on Identity Styles in Students. *Quarterly Journal of Educational Psychology*, ۸(۴), ۴۳-۵۴. (In Persian) http://psyedu.toniau.ac.ir/article_۶۲۸۴۰۴.html
- Rahiminejad A, Beragaliloo S, Yazdani Varzaneh MJ, Farahani H & Amani H. (۲۰۱۳). The effect of identity styles on students' depression, anxiety and stress: The mediating role of identity commitment. *Journal of Psychological Methods and Models*, ۳(۹), ۱-۱۶. (In Persian) http://jpmm.miau.ac.ir/article_۴۴۶۴.html
- Sadri Damirchi E, Nosrati Begzadeh M, & Ebadirad M. (۲۰۱۸). The Relationship between Attachment Styles with Depression, Anxiety and Stress in Students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, ۷(۹), ۲۹۱-۳۰۸. (In Persian) <http://frooyesh.ir/article-۱-۷۷۱-en.html>

- Saedi F, Aghdasi AN. (۲۰۱۹). The relationship between triple attachment styles and depression and anxiety among seventh and eighth grade female students in Tabriz. *Women and family studies*, ۱۰(۴۰), ۱۶۵-۱۸۹. (In Persian) http://jwsf.iaut.ac.ir/article_۶۶۶۱۱۲.html
- Samuolis, J., Layburn, K., & Schiaffino, K. M. (۲۰۰۱). Identity development and attachment to parents in college students. *Journal of Youth and Adolescence*, ۳۰ (۳), ۳۷۳-۳۸۴. <https://doi.org/10.1023/A:1010448313016>
- Schraml, K., Perski, A., Grossi, G., & Simonsson-Sarnecki, M. (۲۰۱۱). Stress symptoms among adolescents: The role of subjective psychosocial conditions, lifestyle, and self-esteem. *Journal of adolescence*, ۳۴(۵), ۹۸۷-۹۹۶. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2010.11.010>
- Sheykholeslami A., Dortaj F. Eskandar Z. (۲۰۱۵). The cognitive mindfulness-based of effectiveness therapy on social anxiety students. *Journal of School Psychology*. ۴۴(۴); ۹۴-۱۱۰. (In Persian) http://jsp.uma.ac.ir/article_۴۰۲.html
- Stocker M. Menadue S. Kakat S, De costa K. Coinbes J, Banya, W, Lane M, Desai A, Burmesler M. (۲۰۱۳). Reliability of team-based self-monitoring in critical: a pilot study. *BMC Emergency Medicine*. ۱۳(۱), ۱۳-۲۲. <https://doi.org/10.1186/1471-227X-13-22>
- Tuominen-Soini, H., & Salmela-Aro, K. (۲۰۱۴). Schoolwork engagement and burnout among Finnish high school students and young adults: Profiles, progressions, and educational outcomes. *Developmental psychology*, ۵۰(۳), ۶۴۹-۶۶۲. <https://doi.org/10.1037/a0033898>
- Pakdaman Sh. (۲۰۰۱). Investigating the relationship between attachment and socialism in adolescence. *Journal of Psychological Sciences*. ۳(۹), ۲۵-۴۷. (In Persian) <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=۵۲۷۲۷>
- Pajoohinia Sh, Faraji R, Fatemi Ardestani S. (۲۰۱۴). Investigating the relationship between attachment styles with physicalization and anxiety. *Journal of Khatam Healing Neuroscience*. ۲(۴), ۱-۸. (In Persian) <http://shfayekhatam.ir/article-۱-۴۵۵-fa.html>
- Pelling, N. & Burton, L. (Eds). (۲۰۱۷). The elements of applied psychological practice in Australia: preparing for the National Psychology Examination. Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/97811351208043>
- Peterson, D. C. (۲۰۱۸). Perceived barriers to developing a successful school-based mental health program (Ed.D.). Retrieved from ProQuest Dissertations & Theses Global. (۲۰۰۶۹۸۱۴۷). <https://digitalcommons.csp.edu/edd>
- Priceputu, M. (۲۰۱۲). Attachment style-from theory to the integrative intervention in anxious and depressive symptomatology. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, ۳۳, ۹۳۴-۹۳۸. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.01.209>
- Warner, C. M. (۲۰۱۶). Can school counselors deliver cognitive-behavioral treatment for social anxiety effectively? A randomized controlled trial. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, ۵۷(۱۱), ۱۲۲۹-۱۲۳۸. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12500>
- Weintraub, M. L. R. Fernald, L. C. Adler, N. Bertozzi, S. & Syme, S. L. (۲۰۱۵). Perceptions of social mobility: development of a new psychosocial indicator associated with adolescent risk behaviors. *Frontiers in public health*, ۳(۶۲). <https://doi.org/10.3389/fpubh.2015.00062>
- White, J. M., Wampler, R. S., & Winn, K. I. (۱۹۹۸). The identity style inventory: A revision with a sixth-grade reading level (ISI-۶G). *Journal of Adolescent Research*, ۱۳(۲), ۲۲۳-۲۴۵. <https://doi.org/10.1177/07430004898132007>
- Verstuyf, J., Van Petegem, S., Vansteenkiste, M., Soenens, B., & Boone, L. (۲۰۱۴). The body perfect ideal and eating regulation goals: investigating the role of adolescents' identity styles. *Journal of Youth and Adolescence*, ۴۳(۲), ۲۸۴-۲۹۷. <https://doi.org/10.1007/s10964-013-9949-x>

Zimmermann, P. & Iwanski, A. (۲۰۱۸). Attachment disorder behavior in early and middle childhood: associations with children's self-concept and observed signs of negative internal working models. *Attachment & Human development*, ۲۱(۲), ۱۷۰-۱۸۹. <https://doi.org/10.1080/14616734.2018.1499212>